

MATURA Z NOWINAMI 2023

PRZYKŁADOWY ARKUSZ EGZAMINACYJNY Z JĘZYKA POLSKIEGO

POZIOM PODSTAWOWY

1

Część 1. i 2.

CZAS PRACY: 240 minut

(łącznie na napisanie części 1., 2. i 3.)

ŁĄCZNA LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA ZA CZĘŚĆ 1. i 2.: 25

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny z częściami 1. i 2.(testami) zawiera 18 stron (zadania 1–15). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Część 1. Test *Język polski w użyciu*

Przeczytaj uważnie teksty, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj **tylko na podstawie tekstów** i tylko **własnymi słowami** – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tyłu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.

Tekst 1.

Felicjan Bylok

Meandry¹ konsumpcji we współczesnym społeczeństwie

W społeczeństwach kapitalistycznych wysokorozwiniętych zwanych konsumpcyjnymi dominuje orientacja na nabywanie coraz to nowych produktów. Orientację tę wspierają zarówno producenci, którzy zyskują na ciągłym wzroście popytu na nowe produkty, jak i państwo, które czerpie korzyści z podatków od dóbr i usług konsumpcyjnych. Podejmowane są różne działania stymulujące ludzi do zakupów, które przybierają postać przedsięwzięć marketingowych (np. reklama, promocje), jak i rozwiązań finansowych wspomagających sprzedaż, np. mniejszy podatek VAT, dogodniejsze kredyty, itd. Wszystko to prowadzi do rozwoju hiperkonsumpcji. Należy się zatem zgodzić z tezą Z. Baumana², że życie w społeczeństwie konsumpcyjnym polega na ciągłym nabywaniu, spożywaniu, użytkowaniu, pozbywaniu się odpadów, aby następnego dnia rozpocząć wszystko od początku. Konsekwencją tych zachowań jest z jednej strony nadprodukcja dóbr konsumpcyjnych, a z drugiej strony – wzrost zagrożeń ekologicznych.

Wraz z rozwojem hiperkonsumpcji pojawiają się postawy krytyczne wobec niej, wskazujące na zagrożenia związane z jej ekspansją we współczesnym świecie. Upowszechniają się nowe formy zachowania w konsumpcji, m.in. zrównoważona konsumpcja, dobrowolna prostota w konsumpcji (voluntary simplicity), wolniejsze życie (slow life) itd.

Konsumpcjonizm jest pojęciem wielowymiarowym i z tego względu szczególnie jego badacze wskazują na jego różne aspekty. Wykorzystywane jest, po pierwsze, do wyjaśnienia rosnącego znaczenia konsumpcji jako czynnika zmian społecznych, po drugie, do wyjaśnienia nadmiernego konsumowania dóbr, które jest związane z niezaspokojonym pragnieniem nabywania coraz to nowych dóbr konsumpcyjnych, po trzecie, wiąże się pojęcie konsumpcjonizmu z globalizacją, w szczególności z kulturą globalną, po czwarte, wiąże się konsumpcjonizm z typem układu społecznego, po piąte, ujmuje się go jako drogowskaz dla życia ludzi. W tych rozumieniach konsumpcjonizm staje się jednym z głównych czynników determinujących funkcjonowanie jednostki we współczesnym społeczeństwie.

Konsumpcjonizm staje się specyficznym sposobem życia, który związany jest z nadmiernym nabywaniem i spożywaniem dóbr. Charakterystycznym wzorem zachowania jest shopping rozumiany dwojako: jako dokonywanie spontanicznych zakupów w centrach handlowych, albo jako forma konsumpcji zmysłowej, związana z oglądaniem wystaw i produktów w sklepach bez motywu ich zakupu. W pierwszym rozumieniu może przybrać postać zakupów powiązanych z określonym celem lub bez określonego celu. Zakupy z celem mają utylitarny³ charakter, dotyczą nabywania dóbr lub usług niezbędnych do zaspokojenia potrzeb, często są postrzegane jako swoista „praca”. Natomiast zakupy bez określonego celu mają hedonistyczny charakter, w którym przyjemność i zabawa jest najważniejsza. W drugim rozumieniu shopping oznacza doznawanie przyjemności podczas spacerowania i oglądania

¹ meandry - skomplikowany i często trudny do zrozumienia bieg wydarzeń lub czyichś myśli

² Zygmunt Bauman (1925-2017) – socjolog i filozof, jest autorem prac o kulturze współczesnej, jej charakterystycznych cechach i procesach w niej zachodzących.

³ utylitarny - mający praktyczne zastosowanie, użytkowy

towarów w sklepach. Konsument idzie pospacerować, posłuchać, powąchać, posmakować, czyli doświadczyć różnych wrażeń wśród eksponatów ze świata marzeń wystawianych w centrach handlowych. Staje się postflaneurem, czyli osobą, która odwiedza sklepy w celu doznawania przyjemności z oglądania wystaw sklepowych.

Siła konsumpcjonizmu tkwi w tym, że dostarcza instrumentów (dóbr konsumpcyjnych i wzorów konsumpcji) służących do tworzenia jednostkowej i zbiorowej tożsamości dla wszystkich jednostek, w każdym czasie i miejscu na świecie (...). Można powiedzieć, że zapewnia złudzenie równości w nierówności, czyli ludzie mają równy dostęp do dóbr konsumpcyjnych, ale nabywać mogą je jedynie ci, którzy posiadają odpowiednie środki finansowe.

Na podstawie: Felicjan Bylok, *Meandry konsumpcji we współczesnym społeczeństwie*, <https://core.ac.uk/download/pdf/71990918.pdf>

Tekst 2.

Jan Szmyd

Nowoczesny konsumpcjonizm - zmiana kondycji ludzkiej i jakości życia

Jedną z najbardziej charakterystycznych cech cywilizacji współczesnej, określanej najczęściej jako cywilizacja naukowo-techniczna i informatyczna jest to, że zrodziła ona i rozwija z wielkim impetem nowy, niespotykany dotąd, zarówno w swym charakterze jak i wymiarze, typ konsumpcji oraz oparty na niej styl życia ludzkiego. I że uczyniła ten bezprecedensowy w dziejach ludzkich i zarazem bardzo swoisty rodzaj konsumpcji praktyką naczelną i dominującą społeczeństw i jednostek ludzkich, znakiem czasu i symbolem własnym. Mówi się wszak o „epoce konsumpcjonizmu”, „społeczeństwie konsumpcyjnym”, „kulturze konsumpcyjnej”, „życiu konsumpcyjnym”, „konsumencie nowego rodzaju” itp.

Do najbardziej charakterystycznych cech nowoczesnego typu konsumpcji zaliczyć można integralne jej powiązanie z dominującym obecnie systemem ekonomiczno-gospodarczym, tzn. z neoliberalnym, globalnym systemem rynkowym. Cztery filary systemu: technika – produkcja – rynek – konsumpcja tworzą integralnie powiązaną z sobą makrostrukturę społeczno-ekonomiczną, swoiste wewnętrznie się napędzające koło zamachowe cywilizacji współczesnej; koło coraz szybciej i coraz mniej racjonalnie rozpędzające swe nadmierne i niebezpieczne dla całej tej maszyny cywilizacyjno-społecznej obroty. Podlega im, jak wszystkie pozostałe dynamiczne składniki owej maszyny, także nowoczesna konsumpcja, stając się coraz bardziej intensywną, rozrzutną i zachłanną, rynkowo pobudzaną i sterowaną, w wielu swych aspektach ewidentnie nieracjonalną i bezzasadną, a dla konsumenta iluzorycznie już tylko użyteczną i korzystną, kształtując bardziej lub mniej nienaturalny i bezrozumny konsumpcjonizm, proces podporządkowujący sobie człowieka (konsumenta) i wymykający się spod jego kontroli i rozumiejącego pojmowania tworem alienacyjnym⁴ (alienacja konsumpcji); tworem, który zdecydowanie mniej służy człowiekowi, indywidualnym podmiotom ludzkim, co samemu systemowi, którego wtórnie i permanentnie stymuluje i napędza. Zaspokaja on w nadmiarze i w wyrafinowany sposób nie tyle jego naturalne, niezbędne życiowo potrzeby, co sztucznie

⁴ alienacja-[łac. *alienus* ‘obcy’, *alienatio* ‘wyobcowanie’], proces, w którym to, co przynależy do istoty człowieka lub stanowi wytwór jego pracy staje się dla niego obce jako samodzielna rzeczywistość

i nieustannie przez system kreowane i komercyjnie ukierunkowane pragnienia, upodobania, zachcianki i skłonności.

Można zaryzykować twierdzenie, że jedynie w tego rodzaju „świecie ludzkim” i jedynie w takim czasie historycznym mogło dojść do erupcji nienaturalnej i uszucznionej, irracjonalnej konsumpcji.

Jej nieodrodnym przeciwieństwem, jakby drugą stroną medalu, jest „antykonsumpcja”, występująca zarówno w regionach omówionej wyżej „konsumpcji”, tzn. w krajach wysoko cywilizacyjnie i gospodarczo „rozwiniętych” („Zachodu” i „Północy”), jak i – zwłaszcza – w krajach „nierozwiniętych” lub słabo rozwiniętych (znaczna część Afryki, Azji, Ameryki Południowej, tzw. Bliskiego Wschodu i Południa).

Przez „antykonsumpcję” rozumiemy tu brak lub niedostatek zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych człowieka, np. pożywienia, odzienia, bezpieczeństwa zdrowotnego, czystego powietrza, pitnej wody, „zdrowej” żywności itp. A więc chodzi tu – ogólnie mówiąc – o sferę skrajnej biedy, niedożywienia, życiowego upośledzenia i ludzkiego poniżenia.

Te dwie skrajnie odmienne sfery i sposoby ludzkiego bytowania, a więc „nadmierna konsumpcja” („żarłoczność”) z jednej strony, i „chorobliwa antykonsumpcja” – z drugiej, nie są sferami jednakowego wymiaru: ta pierwsza jest zdecydowanie mniejsza, tzn. jest właściwością mniejszej części globalnej populacji ludzkiej (w pewnym sensie dotyczy jej „wybrańców”), zaś ta druga – ogarnia, niestety, coraz większą część ludności żyjącej obecnie na świecie. Przy tym nie pozostają one wobec siebie w stosunku neutralnym. Przeciwnie – istnieje między nimi i stale nasila się napięcie, przekształcające się coraz wyraźniej w różnorodnie konflikty (por. m.in. konflikt między „biednym” Południem a „bogatą” Północą), co oczywiście staje się zagrożeniem dla obydwu skonfliktowanych z sobą „światów”.

Na podstawie: Jan Szmyd, *Nowoczesny konsumpcjonizm- zmiana kondycji ludzkiej i jakości życia*, http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-cf92875e-88b2-4a09-8552-3ffe35883000/c/Jan_Szmyd.pdf

Zadanie 1. (0-1)

Na jakie wspólne elementy postawy, jaką jest konsumpcjonizm, zwracają uwagę obydwa autorzy?

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0-1)

Przeczytaj fragment tekstu Felicjana Byłoka

W pierwszym rozumieniu może przybrać postać zakupów powiązanych z określonym celem lub bez określonego celu. Zakupy z celem mają utylitarny charakter, dotyczą nabywania dóbr lub usług niezbędnych do zaspokojenia potrzeb, często są postrzegane jako swoista „praca”. Natomiast zakupy bez określonego celu mają hedonistyczny charakter, w którym przyjemność i zabawa jest najważniejsza.

Czy przekonanie o użyteczności jako jednym z aspektów zakupów znajduje potwierdzenie w tekście Jana Szmyda? Odpowiedź uzasadnij.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.(0-1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń odnoszących się do wskazanych tekstów. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W ostatnim akapicie tekstu pierwszego pojawia się paradoks.	P	F
2.	Sformułowanie: <i>nienaturalny i bezrozumny konsumpcjonizm</i> użyte w drugim tekście ma charakter wartościujący.	P	F

Zadanie 4. (0-2)

Przeczytaj poniższy fragment tekstu Felicjana Byłoka.

Konsument idzie pospacerować, posłuchać, powąchać, posmakować, czyli doświadczyć różnych wrażeń wśród eksponatów ze świata marzeń wystawianych w centrach handlowych.

Za pomocą jakiego środka językowego została zaprezentowana gama wrażeń, jakich doznaje człowiek w trakcie zakupów? Napisz także, jaka część mowy jest podstawą tego środka językowego.

nazwa środka językowego-.....

część mowy-.....

Zadanie 5. (0-1)

Na podstawie tekstu 2. wymień trzy czynniki, które wpływają na rozdźwięk między konsumpcją a antykonsumpcją.

.....

.....

.....

.....

Część 2. Test historycznoliteracki

Zadanie 7. (0-1)

Przeczytaj poniższy psalm.

Psalm 61(60) *Modlitwa wygnańca*

¹ *Kierownikowi chóru. Na instrumentach strunowych. Dawidowy.*

² Słuchaj, o Boże, mojego wołania,

zważ na moją modlitwę!

³ Wołam do Ciebie

z krańców ziemi

gdy słabnie moje serce:

na skałę zbyt dla mnie wysoką

wprowadź mnie,

⁴ bo Ty jesteś dla mnie obroną,

wieżą warowną przeciwko wrogowi.

⁵ Chciałbym zawsze mieszkać w Twoim przybytku,

uciekać się pod cień Twoich skrzydeł!

⁶ Bo Ty, o Boże, wysłuchujesz mych ślubów

i wypełniasz życzenia tych, co się boją Twojego imienia.

⁷ Przymnażaj dni do dni króla,

lata jego przedłuż z pokolenia na pokolenia!

⁸ Niech na wieki króluje przed Bogiem;

ześlij łaskę i wierność, aby go strzegły.

⁹ Wówczas będę zawsze imię Twe opiewał

i dnia każdego wypełniał me śluby.

Księga Psalmów, [w:] Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, Poznań 2016.

Uzupełnij tabelę. Wpisz nazwy dwóch środków językowych charakterystycznych dla stylu biblijnego i każdy z nich zilustruj przykładem z tekstu.

Środek językowy charakterystyczny dla stylu biblijnego	Przykład z tekstu

Zadanie 8. (0-1)

Współczesna kultura czerpie inspirację z mitologicznych pierwowzorów. Przyjrzyj się poniższemu rysunkowi.

<https://memsekcja.pl/tag/prometeusz>

Napisz, do jakich postaci mitologicznych nawiązuje powyższy rysunek Wyjaśnij, na czym polega paradoks przedstawionej na rysunku sytuacji.

Postacie mitologiczne:

Wyjaśnienie:

.....

.....

Zadanie 9. (0-1)

Do jakich postaci mitologicznych nawiązują podane fragmenty tekstów? Każdemu z fragmentów A–C przyporządkuj po jednej postaci wybranej spośród 1–5. Wpisz wybrany numer w odpowiednie miejsce w tabeli.

	Fragment	Postać
A.	<p><i>Bezkolizyjny przewóz dusz (miliony pasażerów rok po roku) jest nie do pomyślenia już bez magazynów, biur i doków (...)</i></p> <p>Wisława Szymborska, <i>Nic dwa razy. Wybór poezji</i>, Kraków 1997</p>	
B.	<p><i>Na swoją obronę miał lirę dziewięciostrunną. Niósł w niej muzykę ziemi przeciw otchłani, Zasypującej wszelkie dźwięki ciszą (...)</i></p> <p>Czesław Miłosz, <i>Wiersze ostatnie</i>, 2006.</p>	
C.	<p><i>Idź synku naprzód a pamiętaj że idziesz a nie latasz skrzydła są tylko ozdobą a ty stąpasz po łące (...)</i></p> <p>Zbigniew Herbert, <i>Struna światła</i>, 1956</p>	

Postać mitologiczna

1. Dedal
2. Charon
3. Ikar
4. Orfeusz
5. Tezeusz

Zadanie 10.

Zapoznaj się z fragmentami tekstów.

Tekst 1.

Jan Kochanowski, *Odprawa posłów greckich (fragment)*

KASANDRA

Po co mię próżno, srogi Apollo, trapisz,
Który, wieszczego ducha dawszy, nie dałeś
Wagi w słowach, ale me wszystkie prorocstwa
Na wiatr idą nie mając u ludzi więcej
Wiary nad baśni próżne i sny znikome? (...)
Owóz mamy dwie słońcy, owóz dwie Troi,
Owóz i łani morzem głębokim płynie.
Nieszczęśliwa to łani, złej wróżki łani⁵
Brońcie brzegów, pasterze, nie dopuszczajcie
Tej niezdarzonej goście nigdziej do ziemie!
Nieszczęśliwa to ziemia i brzeg nieszczęsny,
Gdzie ta łani wypłynie; nieszczęsna knieja,
Gdzie wnidzie i gdzie gładki swój bok położy.
Wszystki stopy, wszystkie jej łóżyska muszą
Krwiać opłynąć; upadek, pożogę, pustki
Z sobą niesie. O wdzięczna ojczyzno moja,
mury, nieśmiertelnych ręk roboto⁶!
Jaki koniec was czeka? Ciebie, mój bracie,
Stróżu ojczyzny, domu zacna podporo,
Wkoło murów trojańskich tesalskie konie
Włóczyć grożą, a twoje oziębłe ciało
Będzie li chciał nieszczęsny ociec pochować (...)

Jan Kochanowski, *Odprawa posłów greckich*, Warszawa, 1975.

Tekst 2.

Wisława Szymborska, *Monolog dla Kasandry (fragment)*

To ja, Kasandra.
A to jest moje miasto pod popiołem.
A to jest moja laska i wstążki prorockie.
A to jest moja głowa pełna wątpliwości.

To prawda, tryumfuję.
Moja racja aż łuną uderzyła w niebo.
Tylko prorocy, którym się nie wierzy,

⁵złej wróżki łani – złej wróżby, złowróźbna; łania oznacza tu Helenę

⁶nieśmiertelnych ręk roboto — mury Troi wzniesli bogowie Apollo i Posejdon

mają takie widoki.
Tylko ci, którzy źle zabrali się do rzeczy,
i wszystko mogło spełnić się tak szybko,
jakby nie było ich wcale.

Wyraźnie teraz przypominam sobie,
jak ludzie, widząc mnie, milkli w pół słowa.
Rwał się śmiech.
Rozpalały się ręce.
Dzieci biegły do matki.
Nawet nie znałam ich nietrwałych imion.
A ta piosenka o zielonym listku -
nikt jej nie kończył przy mnie.(...)

W. Szymborska, *Monolog dla Kasandry*, [w:] *też*, *Nic dwa razy*. Wybór wierszy, Kraków, 1997.

Zadanie 10.1. (0-1)

Kim jest Kasandra? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. żoną Apolla
- B. córką króla Troi
- C. ukochaną Hektora
- D. branką Agamemnona

Zadanie 10.2. (0-1)

Czy obraz Kasandry ukazany w „Odprawie posłów greckich” i wierszu Wisławy Szymborskiej jest taki sam, czy inny? Odpowiedz odwołując się do fragmentów obydwu tekstów.

.....

.....

.....

.....

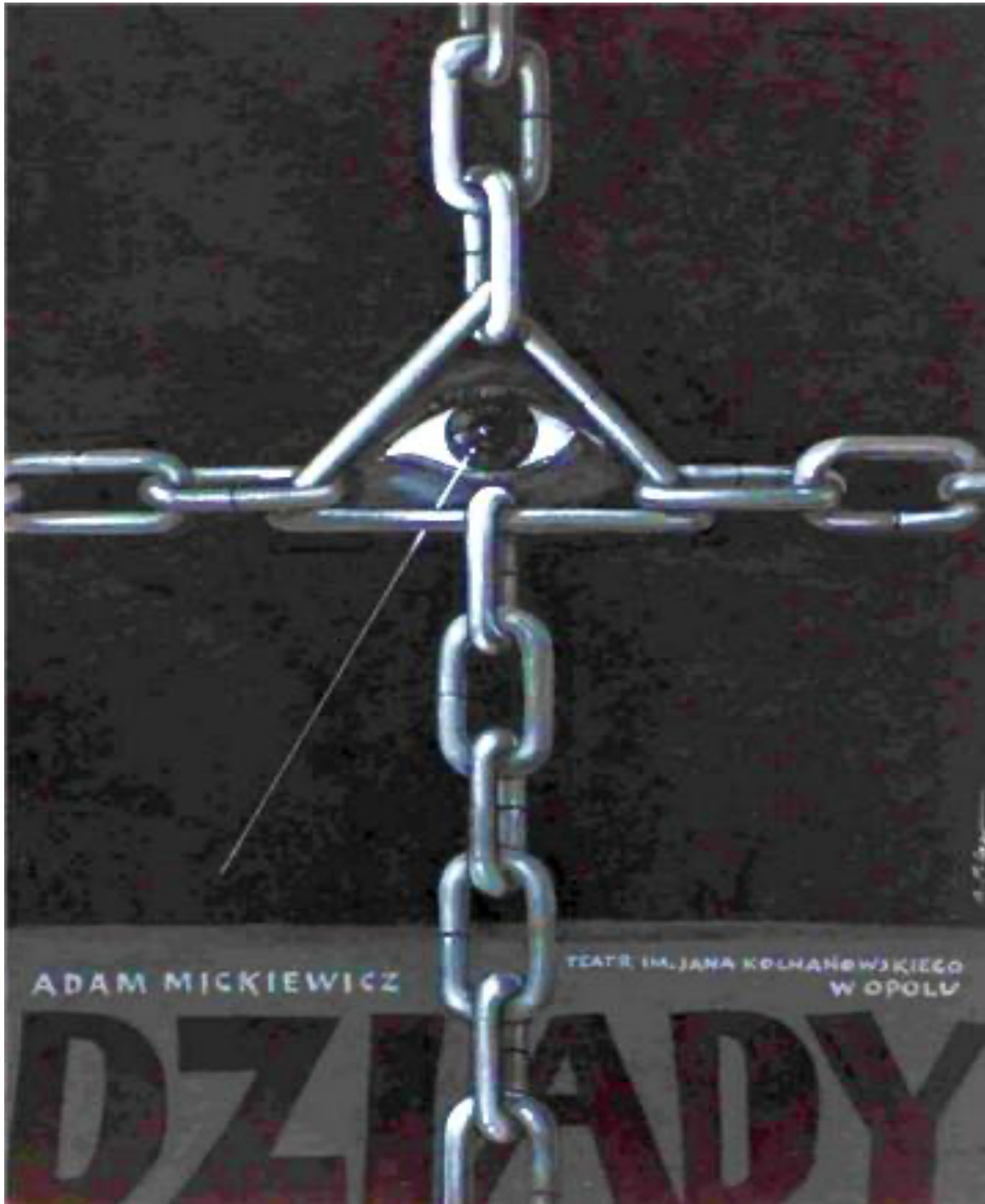
.....

.....

.....

Zadanie 11. (0-2)

Zapoznaj się z plakatem Bolesława Polnara do dramatu „*Dziady*” cz. III Adama Mickiewicza.

<http://www.pigasus-gallery.de/Posters/Polnar/Posters/dziady2.jpg>

Zinterpretuj plakat Bolesława Polnara w kontekście przesłania utworu Adama Mickiewicza *Dziady cz. III*. W odpowiedzi uwzględnij dwa elementy graficzne widoczne na plakacie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12.

Przeczytaj fragment utworu „Gloria victis” Elizy Orzeszkowej.

Wodzem ich był człowiek świętego imienia (...). Pytasz, dlaczego świętym jest to imię? Albowiem według przykazania Pana opuścił on żonę i dzieci, dostatki i spokój, wszystko, co pieści, wszystko, co raduje i jest życia ponętą, czarem, skarbem, szczęściem, a wzięwszy na ramiona krzyż narodu swego, poszedł za idącym ziemią tą słupem ognistym i w nim zgorzał. Nie tutaj zgorzał. Nie w tej mogile śpi. Kędyś daleko. Ale wówczas na czele hufca tego na tę polanę przyszedł i patrzyliśmy na niego my, drzewa.

Po razy wiele w czasach dalekich spod głazu niewoli, który tę ziemię tłoczył, wzbijał się był słup ognisty ku obiecanej krainie wolności wiodący i gromady ludzi za nim szły. Wzbił się i teraz, gromady ludzi za nim poszły, ta była jedną z nich, a on jej przywodził. Widziałyśmy jego czarnowłosą głowę z oczyma myśliciela i uśmiechem dziecka. Oczy miał mądre, smutne — podobno bratem bliźniaczym mądrości bywa u ludzi smutek — a uśmiech świeży, perłowy, z kroplą słodczy dziecięcej albo niewieściej. Przez czoło śniade palec tragicznych przeznaczeń wcześniej przeciągnął mu zmarszczkę surową, niekiedy aż groźną.

E. Orzeszkowa, *Gloria victis*, Kraków, 2004.

Zadanie 12.1.(0-1)

Który z bohaterów utworu został przedstawiony w ten sposób?

- A. Jagmin
- B. Maryś Tarłowski
- C. Romuald Traugutt
- D. bezimienny walczący

Zadanie 12.2. (0-1)

Jaki rodzaj stylizacji zastosowała autorka w opisie tej postaci? Jaka jest funkcja tego zabiegu?

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13.

Przeczytaj wiersz Kazimierza Przerwy-Tetmajera *Koniec wieku XIX*.

Przekleństwo?... Tylko dziki, kiedy się skaleczy,
złorzeczy swemu bogu, skrytemu w przestworze
Ironia?... Lecz największe z szyderstw czyż się może
równać z ironią biegu najzwyczajniejszych rzeczy?

Wzgarda... Lecz tylko głupiec gardzi tym ciężarem
którego wziąć na słabe nie zdoła ramiona,
Rozpacz? ... Więc za przykładem trzeba iść skorpiona,
co się zabija, kiedy otoczą go żarem?

Walka?... Ale czyż mrówka rzucona na szyny
może walczyć z pociągiem, nadchodzącym w pędzie,
Rezygnacja?... Czyż przez to mniej się cierpieć będzie,
gdy się z poddaniem schyli pod nóż gilotyny?

Byt przyszły?... Gwiazd tajemki któż z ludzi ogląda,
kto zliczy zgasłe słońca i kres świata zgadnie?
Użycie? ... Ależ w duszy jest zawsze coś na dnie,
co wśród użycia pragnie, wśród rozkoszy żąda.

Cóż więc jest? Co zostało nam, co wszystko wiemy,
dla których żadna z dawnych wiar już nie wystarcza?
Jakaż jest przeciw włócznie złego twoja tarcza
człowiecze z końca wieku? ... Głowę zwiesił niemy.

Kazimierz Przerwa-Tetmajer, *Koniec wieku XIX* [w:] tenże, *Wybór poezji*, Wrocław 1991.

Zadanie 13.1. (0-1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń odnoszących się do fragmentu wiersza Kazimierza Przerwy-Tetmajera. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W wierszu zastosowano paralelizm składniowy.	P	F
2.	W wierszu pojawia się anafora.	P	F

Zadanie 13.2. (0-1)

Czy dzieło Wojciecha Weissa pt. „Melancholik” mogłoby stanowić ilustrację wiersza Kazimierza Przerwy-Tetmajera? Wyjaśnij na podstawie obydwu dzieł.

Wojciech Weiss, *Melancholik*, 1898, Muzeum Narodowe w Krakowie

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 14. (0-2)

Przeczytaj poniższy tekst.

„Oświadczam krótko, że nigdy nie byłem zwolennikiem rewolucji, czyli mordowania ludzi przez ludzi z racji rzeczy, dóbr i pieniędzy — we wszystkich swych pismach, a w *Przedwiośniu* najdobitniej, potępiałem rzezie i kaźnie bolszewickie. Nikogo nie wzywałem na drogę komunizmu, lecz za pomocą tego utworu literackiego usiłowałem, o ile to jest możliwe, zabiec drogę komunizmowi, ostrzec, przerazić, odstraszyć”.

Stefan Żeromski, *W odpowiedzi Arcybaszewowi i innym*,
https://pl.wikisource.org/wiki/W_odpowiedzi_Arcybaszewowi_i_innym

Na podstawie znajomości „Przedwiośnia” podaj dwa konkretne przykłady, które potwierdzają powyższe słowa Stefana Żeromskiego na temat rewolucji.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 15. (0-2)

Zapoznaj się z poniższym fragmentem tekstu Szymona Trusewicza na temat opowiadania Andrzeja Stasiuka pt. „Miejsce”.

„W opowiadaniu Stasiuka mamy do czynienia z dwoma oddzielnymi planami narracyjnymi, które są jednocześnie dwoma porządkami chronologicznymi. Dystans pomiędzy nimi zmniejsza się wraz z rozwojem opowiadania”.

Szymon Trusewicz, *Nieobecne, opowiedziane. Opowiadanie Miejsce* Andrzeja Stasiuka,
https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/11425/1/S_Trusewicz_Nieobecne_opowiedziane.pdf

Na podstawie opowiadania Andrzeja Stasiuka napisz, jakie dwa plany narracyjne pojawiają się w tekście i w jaki sposób w trakcie trwania utworu zmniejsza się między nimi dystans.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brudnopis (nie podlega ocenie)